

Изази суботом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ и АУ СТРО-УГАРСКУ (с БОСНОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ на годину 6 ф., на по год 3 ф., на четврт године 1 ф. и 50 новчића.

За све остале земље у ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ: на годину 20 франка, на по године 10 франка, на четврт године 5 франка.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И БЪИЖЕВНОСТ.

Преглата шаље се у плаћеним писмима непосредно администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетиње, а може се и картом упутицом на пошту у Котор. Дошле пишају се уредишту. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се од реда 5 новчића. За веће и на дуже вријеме мање.

ТЕЛЕГРАМИ „ГЛ. ЦРНОГОРЦА“.

РИМ, 26 маја. — Крешнијева породица иде брзо у Карлебад. Крешније не може пратити због велика посла.

БЕРЛИН, 26 маја. — П Reichsanzeiger пориче глас, као да ће се немачки Цар с руским Царем састати у Кенигсбергу.

ЛОНДОН, 26 маја. — Фаргусон је изјавио, да Порта пориче прошењени глас, као да су Курди напали многе јерменске раднике на повратку из Русије, и да је пет Јермена погинуло. Ствар се испитује.

БУДАПЕШТА, 26 маја. — Предсједници обадвију делегација изјавише Кесару, да ће делегације одобрити све што је нужно да се одржи достојанство Кесаревине те да буде подобна браћини се. Кнез Чарториски изјавио је општу жељу да се одржи мир. Граф Л. Тиса обраћа влади позор на неке знаке те се појавиле прошлени година на међународном пољу и у домаћем животу неких страшних држава. Уза сву наду да ће се одржати мир и пријатељство са свијем вел. државама, Аустро-Угарска мора тражити најтврђе јемство у рођеној снази.

БУДАПЕШТА, 26 маја. — Одговарајући предсједници делегација, рекао је Кесар: У општем политичком положају и у приликама балканских земаља које се нас најближе тичу, прошле године није било никакве битне промјене. Пријатељски односи са свијем вел. државама утврђује ми наду, да ће нам благодет мира и по сад држати се. У снажном уједињењу са нашим савезницима и у сарадњи и пуном повјерењу ради заједничких смјерова к мјери, ја видим и у будуће већ окушано јемство мојих трудова за добро и напредак мојих народа. Цепрестани

развој наше војне снаге мора свакојако бити у највишем складу са важним положајем те га монархија мора одржати уза своје савезнике и у Јевропи.

ЗАДАР, 27 маја. — Граф Хартенау (бивши кнез бугареки) дошао је амо са женом.

ПАРИЗ, 27 маја. — Карно је потписао помиловање 27-ици због побуне затворених радника. Остају у затвор само 24, по не због побуне.

СРИЈЕДАЦ, 27 маја. — Принци и министри пошлени су у Врацу, гдје ће се открити споменик Христа Богена.

ЦАРИГРАД, 28 маја. — Владичини кругови не придају никакве важности догађајима у Арбанији; то су мјесеке задјевнице, ради крви. Глас, да ће се Шакир паша послати у Арбанију није основан. Шакир ће се по прилици врати у Криту.

ПЕТРОГРАД, 28 маја. — Кнез Напуљски пошао је синоћ у Берлин; до станице га је пратио Цар са вел. Клажевица и Кнегињама.

БУДАПЕШТА, 28 маја. — У одбору аустројске делегације разложио је граф Калноки садашње стање политике. Политика Кесаревине није се промијенила по се још више освијетлила и утврдила на основу савеза средње Јевропе. Томе је допринијела особито личност немачкога Цара, који је велики прегалац. Промјена канцеларације оставила никаква трага. И према осталим вел. државама налази се Кесаревина доста добро. Ни односи према балканским државама нијесу се измијенили. Бугарска се утврђује све више. Пријатељству са Србијом икоди у неколико што је осипала радикалија, по Србија сама нема довољно снаге да помути мир. Са Румунијом су политички односи прекрени.

БУДАПЕШТА, 28 маја. — Гр.

— А од кад ти црни гласи, по боју синко? — упита баба Мара, гледајући за њим.

— Од јутрос... од кад ли?... Само знам да су мнозињу јутрос оглобили у п'јаци, — одговори чобан, замичући иза винограда.

Баба Мара уђе у кућу кретећи се, говорећи: „Во имја оца и сина... во имја оца и сина... во имја оца и сина...“ Крети се ђаволе, од мене и од моје душе!... Бог са мном и анђели божји! Шта по' старос' не море јадни иксан дочека ти!... Па не доста...“

— Добро јутро баба Маре, — трже је њена комшиница Пола, улазећи у кућу; а иначе ваља да би баба Мара још продужила свој монолог.

— Добро ти бог д'о, шћерце. А које добро тебе јутрос тако рано к мени доведе? Да ми и ти не носиш каквих црних гласова, куку мени грешници?! — Одговори баба.

— Нијесу ни добри, леле мени!... Но сам дошла да ти се изјадам, — рече Пола тужним гласом, ударајући се објема рукама у преп.

— Па шта би шћерце, ако бога знаш? — питаше је зачуђено баба Мара.

— Зло и наонако, — рече ова и покри лице рукама.

Баба Мара донесе два ниска тренога стоца и намјести их под саме иконе крај кревета; на два кријена донесе жерави и, по обичају стави под стоце; за тим посијелаше једна према другој.

— Бого мој, ово ми је друга јутрос! А не ће ме ни трећа мимонић, — рече баба Мара сједлајући. — Па шта је било — причај ми?

Пола бијаше савила руке око кољена и погнуто главом лелекаше; за тим погледа бабу Мару и — заплака се, говорећи:

Боље да ме јутрос змија некула, но што сам кукавица доживјела...

И баби Мари се ражали гледајући своју комшиницу да плаче, те и она поче

Калноки разлаже (у мадарској делегацији?): У мирном развоју Бугарске видимо са задовољством, да се Бугарска у политици мудро склања. Велика маса народа није ништа знала за завјеру Пашичишу. То доказује да су завјеру унијели с двора незадовољници, не наивни одзива у народној свијести. Према Србији чинили смо све, разумије се претпостављајући узајамност, да одржимо жељене односе. Може бити да је влада и намјесништво падахнуто добром вољом; по садашње непријатељско, да не речем кривичко (criminal) (sic!), si non hostile, вели бечки кор. биро) навирале према Аустро-Угарској тако је јако по прилици, да намјесници и влада не могу ништа против обијести новина, које су недостојне, нити су морално ни политички сазреле, те злоупотребљујући слободу штампе, могу учинити велике штете.

БУДАПЕШТА, 28 маја. — Одбор аустројске делегације одобрио је јединствено буџет за министарство иностраних дјела и тајни фонд од 600.000 фиорина.

БУДАПЕШТА, 29 маја. — У војном одбору мадарске делегације изјавио је министар војни, да се потребе војске сад не могу кривити. У буџету су само основе на којима се мора даље градити. Треба ће много више трошка, а прилика је да ће се морати умножити војска у мирно доба. Сав свијет ради на умножењу војске, Кесаревина не може заостати. Од предложеног буџета не може се ништа понусти, то је најмање.

ПАРИЗ, 30 маја. — Рибо разлаже подгодбе пристанку Француске на конверзију мисирског дуга. Увјерава да је инглеска окупација привремена и не сумња се да ће инглеска влада, по свом обећању, уклонити се из

сузито. На једаред укажу се два финансијална стражара пред вратима.

— Добро вам јутро, старице! — рече један.

— Бог д'о добро, — одговори Пола, прикривајући плач.

Еј, ђаволе, дуга ти си рена! — дода у мале баба Мара и српна киту пода се, а пожуела, боже к'о жукови цвијет (ваља да се још сјећала чобанових ријечи).

— Ста је, бако? За сто блиде? Који су ти јавли? — рече подругљиво онај други црномасти, примичући јој се.

Баба дрхташе, к'о риба на просуљи.

— Ста имас т'ете? — настави, по кажујући какицутом под столац.

— Ништа, — одговори баба Мара, а зуби јој цвокоју.

— Па ка, је ништа, ну покази, — рече овај завлечећи руку под бабу.

Баба се браваше.

— Ста је ово, цудо те задесило!... Пу... пу... пу... — викао овај као помамљен, пљувајући на прете своје десне руке, што 'по је ухитићи бијаше зацретао по ередато жерави. За тим потегну јадну бабу за руку, и — ова се стропошта на земљу.

Коша же, општија шуа? — продере се овај други, с поља.

— Јавал је... Општија сам се, небо јој бозје!

Баба је још већма дрхтала.

— Цому се тресе, вјестице стара, кад немас контробанта, а? — питао је овај разјарено.

— А ко се; синко... зла не боји?... Цареки људи... па... Е. синко... бојим се зле среће, — муцала је баба у страху, мислећи да овај није опазио киту, која се бијаше љекако скрила под сами кријен.

— Ти ша, ква дев' ешер квалке коша... Андемо Ђамар кановила, — рече онај с поља, и одонсе с поља, уза село.

Баби Мари одлану срцу кад јој се макоше испред очију, те весело агроби киту и, осврћући се на све четири стране, закопаваше је у буниште.

Мисира. Вели да Француска жели живјети с Инглеском најсрдачније, по не може допустити да се Инглеска одомаћи у Мисиру.

БЕРЛИН, 30 маја. — Одговарајући посл. Рихтеру, о путним исправама за Алсацију и Лотерингију, изјављује Каприви, да ће те исправе још за дуго бити пушке. Не може се трпјети, да се француски војници стане у том крају, под изговором лова, јер данашња ловишта могу сјутра бити бојишта. Односи са француском лијено су се поправили.

БУДАПЕШТА, 30 маја. — Војни одбор мад. делегације примио је, у главном, цио војни буџет. Сјутра почиње подробна расправа.

БЕЧ, 31 маја. — Велики Књаз Петар Николајевић и Велика Књагиња Милица Николајевна прошли су овуда и пошли у Франценсбад, у походе Књагињи Милени. Отолен ће поћи у Петроград.

БУДАПЕШТА, 31 маја. — У одбору мад. делегације гр. Калноки, одговарајући на питање, рече: За њега је питање признања Књаза бугарског на другоме мјесту, и ако је много важно. Аустроја хоће само да се утврди самоуправа балканских држава, што јој је на уму и према Србији, те не може одобрити да се употребе жешће мјере. Аустроја се сасвим договорна с Инглеском, особито с Истоку, те скоро у свијем питањима међународним. С Италијом је слога потпуна. Калноки пориче неизбјежност велике рати те вели, најопаснија су ова питања, до којих је вишњи вел. држава мало стало.

БНОГРАД, 31 маја. — Српска влада послала је посл. Симићу ноту, уз наредбу, да је саопшти Калнокији. У тој ноти жали се љуто на ријечи Калнокијине о Србији. Брани економске мјере своје, учињене једино ради

— Куд одоше? — питала је Пола, која бијаше оставила бабу Мару кад се ова стропоштала на земљу.

— Јади н' знаш за њи'овом главом, ако бог да! — рече баба Мара одустајући од свога рада. — По чу ли! — настави тиним гласом.

— Шта?

— Имаш ли цвијећа?

— А што?

— Имаш ли цвијећа, питам?

— Каква цвијећа?

— Па цвијећа... данас су Цвијети.

— Имам. А што?

— Чувај се... Ако дођу они винаци, неће ти лако бити, грешне ми душе...

— Шта го'рши, бона?!

— Зар не чу да су оглобили јутрос неколицињу у п'јаци?

— Муци, јадна; то се неко нашало.

— Није жи'ми очи, но ми је мало прије прич'о Мијатов чобан, кад је проп'о на пашу... Ево и', црна кукала! — дода уплашено и убоше свака у своју кућину.

Два финансијална стражара прођоше крајем обора бабе Маре и окренуше десно пут вароши. Баба Мара их је вирјела с врата док се год не умачоше за Николину пивницу. За тим изађе на поље, припкрину врата за собом и оде у комшинице Поде.

— Ево ти ме, шћерце моја, једва живе, — рече усипљено баба Мара, улазећи у кућу.

— На јаде ми дошла, ако Бог да!

— дода Пола, не дижући јој се из крај ватре.

Баба Мара гледаше је зачуђено.

Тинина бијаше по свој кући, да си могао чути како паук преде своју танку мрежицу. Мало за тим, дијете се заплака: уа-уа-уа...

Баба Мара зачуђено окрете главу пут оне стране одакле глас долазаше, и, не трептући оком, гледаше у исту тачку. За тим ће к'о у чуду:

— Ко 'но плаче, бона?!

Јади моји, који ће ме предријети

ЛИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“

НИКО БЕЗ ГРИЈЕХА.

— СЛИКА ИЗ СЕОЦКОГ ЖИВОТА —

написао В-о.

I

Цвијети су помагали тај дан, кад ова наша приповијетка почиње. Вездар пролетни дан бијаше, да га се човек не могаше доста нагледати: гора одиштала, ливаде се заодјенуле сваковремни цвијећем, пото чија жуберкаше мијешаше се с убавим гласом славујака, чија пјесма највећма зачињаше ону праву чаробност хармоничне природе. Сунце се тек помањаше из више горлог Ловћена, — њани п'јаху цркви на јутрењу, а баба Мара изађе пред своју колибицу, носећи у једној руци малени дрвени вагаичић полууни водом, а у другој доста издрт отирач; наслони вагаичић на ограду свог обора, праметну отирач про рамена и запљусну се два три пут водом; за тим се отрије, окрену се сунцу и прекрети се, говорећи: „Јарко сунце на истоку, ти мени буди у помоћи и у диеви и у ноћи.“ и уђе у кућу.

— Баба Маре! Баба Маре! — зачу се глас несташног пасирчета, који у тај мах пролазаше са својим стадом поред њена обора.

Баба Мара изађе на врата закићена за ухо витоцом пољског цвијећа, и — обрну се на противну страну одакле глас долазаше. Не види никога.

— Зар ме не видиш, јадна?... А где! ти се к'о завила, ха-ха-ха!... А не знаш да ће те оглобити, ако ти затеку и најмањег цвијетића у кући, — рече шаливо чобанче.

— Ко то?

— Винаци-а да ко, — одговори овај, а једва уздржава смјех.

— Шта рече, синко, у з'о час по ме!...

— Тако ти је то, бако моја, о, — рече чобан одлазећи, јер у мало да му стока не уђе у кнежев виноград.

поправке финансија државних, никако пак да ослаби пријатељство са бесарвином. У поти се живо осуђује писање неких новина српских. На пошледак увјерава да ће Србија остати вјерна у пријатељству према Аустрији, поред свијех ријечи Калнокијских и у пркос непријатној забрани увоза свиња.

БУДАПЕШТА, 1 јуна. — У одбору за инострану политику маџ. делегације потврдио је Калноки, да је примио српску ноту објављену у новинама. Одбор је одобрио тајни фонд. Државни секретар Себењи Марић пријавио је постављање правних саветника при консулатима, што је већ учињено у Петрограду, Москви, Сриједици и Варни.

БЕРЛИН, 1 јуна. — Рајхстаг је примио у другом читању накнадни зајам од 4½ милијона за источну Африку. У војном одбору искао је Виндхорст олакшице војничке службе, смањивање службе на двије године у пјешадији.

По инглеском листу „World“ познатом са својих беспослица, доноси и њемачки на и други страни листови, а наиме бечка стара „Преса“, невидовни глас, да је Његово Височанство, наш Књаз и Господар, нао у немилост у Његова импер. Величанства, рускога Цара, тобоже што Цар Александар III није хтио даровати нашем Господару краљевску круну Србије, — као да је та круна пушта. Тај крупни глас мора се сваком умном створу чинити невјероватан, па тако се чини и бечкој „Преси“; но вјероватно је да би многим било мило, кад би се то у истини догодило. То би могло одбити Црну Гору од Русије и привести је у жељни загрљај свеспасовног тројног савеза. Оно, до душе, тај савез је тако силан да не треба никога више; а Црна је Гора тако малена, да је не би ни опасали у тако великом друштву. Но ипак, *superflua non nocent*: „малено је зрно бисеро, ал' се носи о јуначку грлу“; а друго: *exempla trahunt*, могла би, са малом Црном Гором поћи и која повећа балканска посестрима. Штета, што тако лијени синови беспослених дописника не могу да се одрже на јави.

прије дана и времена, — одговори Пола, а низ образе јој двије три крупне сузе потекосе.

— Какви јади?!.. Вазда ли злу слутиш, добросретнице моја!..

— Јади, јади омет ти велим... Несретница ми родила јутрос. Друго моја, немој ми ништа го'рити...! дошло ми је да се сломијем, да ме свијет... — једва изговори, гушећи се у сузама.

— Ко, бона!?.. Зар Ружа!?..

— Ружа, Ружа — смрт моја!

— Зна ли ко?

— Не зна нико, утезала се грешница; а мало је и излазила ије од како јој брата....

— Па сад? — прекиде је баба Мара, сједијајући.

— Не знам ни сама, но сам се смела к'о' није и нико.

— А пита ли је: с ким?

— Питах... С јадом..

— С којим?

— С нашим вирером, у з'о часе по њу, ако бог да!

— А зна ли он?

— Знаће, ја мним.

— Шта го'ри — оне ли је узет'?

— Го'рио је да оне; а ко ће њима вјероват', јадна сестро!..

— А кад си му поручила?

— Јутрос.

— Па?

— Па нема га ево још... А рек'о ми је — кучак —, да му јавим кад родије.

Још не бијаше скоро задњу ријеч ни довршила, а у кућу уђе жандар пови-сока раста, широких плећи, дугих црном-њастих образа, црних краткијех бркова, који му скоро дању усну прекриваху; — једном ријечи: прави тип горштака.

— Шта ће ти ова ође? — рече чим је ушао, гледајући оштрим погледом на бабу Мару.

— Па дошла... а шта бисмо без ње? — говораше Пола испрекидавијем гласом.

ИЗ НОВИНА.

СВЕСЛОВЕНСКИ КЊИЖЕВНО-НАУЧНИ СКУП.

Како се то питање већ у великој расправља у словенском новинарству, те има и противних гласова, доносимо овдје чланак рускога листа „Киевског Слово“, писат чим се приједлог о скупу појавио:

„Пријед неколико дана прочитали смо телеграм „Сјеверног телеграфског агенства“, којим се врло лаконички, јавља да ће се идуче јесени скупити у Кијеву, Београду, или Преслу научни Свесловенски Скуп, који ће се забавити питањем да се код свијех словенских народа уведу ћирилица слова и да се уреди један опћи језик за све Словене. Пошто се је појавио тај телеграм, почело се је тражити о дакле је потекла та мисао; а неки су мислили да је то тек тако у празно цуштена шала да се види куда ће одлетети. Ми смо мало срећнији од оних који тако мисле, те се налазимо у могућности казати одакле је потекла та, врло симпатична, мисао.

Свршетком прошлога марта мјесеца писао је познати словенски радник А. А. Кривцов, предеједнику „Словенског добротворног друштва“, графу Е. П. Игњатијеву писмо од којег копију ми имамо код себе, па смо и овлашћени да то писмо предамо јавности. Писмо се тиче горе постављеног питања и ево како гласи:

„У данашње вријеме Словенско самозазнање далеко је отишло напријед код свих словенских народа, обадије вјере, те су сви призивали да смо рођена браћа и ако не по вјери, оно по крви и језику. Али да би то самозазнање Словенског јединства имало и жељених пошледица, морали бисмо имати и једну свесловенску азбуку и један свесловенски књижевни језик, којим би смо могли, на опћу срећу словенских народа, изказивати то наше јединство. Велику сметњу у томе чини то што ми Словени пишемо двојаким писмом. Једни употребљавају нашу народну ћирилицу а други латиницу, која је из туђине улетела међу нама. Истина је Свето-Ћириловским словима пише око 80 милиона Словена, а туђинском латиницом тек око 20 милиона, али и оне ваља привести к свесловенскоме јединству. Питањем нас не били баш сад добро било покренути питање, да би се повратили ћирилицу заједно словенски народи, који се још држе при латиници. Овђе ја мним особито у виду Пољаке и Чехе. Први већ много говоре о томе да желе зближење с Русијом. Па ако им је то искрено по вољи ево им ћирилица — нева се врате к њој. Тијем ће најбоље и најбрацкије доказати да је њихова жеља о зближењу искрена и чиста. Писмена светог Кирила биће и за Чехе мост преко којег ће и они пријети у кућу свесловенства, не само на ријечима, него и на дједу...“

Све јаче и јаче чујемо жалбе и Пољака Чеха да их прогута шпјемство. Али они су много криви у томе; јер док оста

Жандар изведе Пола у обор и рече јој:

— Знаш шта ћемо?

— Шта? — питање ова зачуђено.

— Ја се за сада не могу женити... — Па?

— Шапну јој нешто.

— Шта рече... кувавици мени!... — једва изговори Пола.

— Ја одлазим до пет'ес' дана — премјештају, ме; па да ти не будеш пријекорна, а и ја да не губим угледа код старјешина, — најбоље би било к'о што ти рекох.

— А ко би се усудио, леле мајди кувавици?!..

— Лако је за то, ти се не мисли... Пошјећемо га Стојани... она их исто 'рани; а синоћ су јој донијели једно мушко... Јели тако? — одговори овај и намигну јој

— Ради како знаш, а ја идем из дома... макар у ђавољу јаму! — рече Пола, и изађе из обора.

Жандар је ушао у кућу и пружио баби Мари петицу (5. фор.) пошто јој је нешто шапуно. За тим је она изашла на поље, а он приђе ка кревету, на ком лежаше бона Ружа.

— Како ти, Ружо моја? — прозбори ласкаво.

— К'о ђаво! — одговори ова кроза зубе.

— Па и ја: да продам све што имам, не би' мог'о купит' све што немам, — рече жандар у шалу. — Него бре' шале... ето видим све како ти је; али немој се губити; немај брига, нећеш бити пријекорна ни од бога ни од људи — ја ћу се за те постарати, ваља да ми нешто повољни ради мог и овог образа.

Ружа мучаше.

— Је ли, да ћеш ми повољити? — настави он.

— Сад чини са мном шта гођ оћеш... Ка си ме унесрећио, немам ти шта повољавати.

ју при латиници, лако је шпјемству нијемчити их; али пошто би пријешли к ћирилицу, били би сачувани од тога и не би било потребе бојати им се за њихову народну будућност. Свим славенским у борбу за њихову народност, слова св. Кирила биће штит на којему се може слободно написати: „Симъ побѣдѣши“.

При свршетку писма автор се обраћа ка графу Игњатијеву „нека позове да се замијени латиница ћирилицом, у свим словенским земљама ће, се чује словенска ријеч;“ а за свеславенски скуп, на коме би се то питање имало ријешити, именује Кијев, Праг и Београд.“

ДОПИСИ.

Котор, 28 маја. — Слегао се велики број народа из наше лијене и питоме Боке, као сваке тако и ове године, на славу наше „Гарде“ о Тројичину-дње. — Неће бити сувишно да вам неколико редака о овој српској слави напишем. Очевеки у пра староме бокенском оћелу, са српским старинским калњакм на глави, оружани, окупише се први дан Тројице, у 8 часова прије подна пред црквом Св. Николе око 50 чланова „Српске Гарде“. Гардијски војвода био је г. Шинро Петровић. Пошто је војвода изабрао из окупљене друштине два барјактара, поће с њима у цркву св. Николе да приме друштвене барјаксе. Војводу и барјактаре дочекао је у цркви наш парох и поздравно их кратко али еходном бесеједом. За тим им предаде барјаксе, које кад барјактари примише, војвода је одговорио на поздрав кратким отповоздравом. При овоме чину, гардијски подвојвода заповједио је гардијцима да иду из пушака три пута, а музика је сваки пут одевирала ћесарску „химну“. За оввијем је шледевала малалитија: пријелине иконе Св. Тројице из парохислалне цркве Св. Луке у саборну цркву Св. Николе. Затим почела је св. литургија коју је, у отсуству преосвештеног нашег г. епископа Герасима, отслужио први конеситорја лни члац, г. протојереј Гавро Руцовић, уз припомоћ свега котореког православног свештенства. Преко литургије гардијете надише из пушака а музика свираше одабране музикалне комаде. Послије службе божије, гардијете с музиком на челу прођоше кроз главне варошке улице. У недељу, у 7 часова послје подна, музика је свирала пред нашом „читаоницом“ на пијаци св. Николе одабране комаде, али није, због кише, могла вас програм изцрпети. Закло-нисмо се у дворанама читаонице док је киша престала. Читаоничке дворане биле су препуне чланова. И наше љепотице биле су у лијеном броју. Кад киша престале, наше гардијете с музиком учине сјајну бакљаду кроз варош и веселили смо се до касног доба ноћи. И са оввијем прође недеља, први дан Тројичина днени.

Други дан, у понедељник у јутро, опет гардијете с музиком прођоше кроз све главне котореке улице свирајући наше

— Како то го'риш? — рече овај ласкаво, и пољуби је.

— Тешко мене свакако! — одговори Ружа.

— Анђеле мој! Буди наметна, и чуј ме...

— Чујем чујем на оба ува, — упаде му зловољно у ријеч.

— Вјеруј ми — дода жандар — да не мислим ђаволу душу дати: не ћу те оставити... Али чо'ек треба да прво смисли и промисли, па тек нешто да учини... Тако сам и ја прво добро промислио: како би и мени и теби мирнија душа била због овог случаја, који би ме мог'о лако упропастити, а тиме би' и тебе унесрећио. Сад се — као што сама знаш — не могу женити, јер немамо ни ја ни ти ништа, да бисмо могли положити кауцију. Ја ћу, ако бог да, кроз двије године свршити службу, пошље које ћу тражити једну цивилску службу, а уз то ћу још имати и пензију, те ћемо живјети к'о мим у памуку, или, као што код вас кажу: к'о бубрег у лоју. За то ћемо се постарати да отклонимо дијете одавде, да се овај случај сакрије од свијета.

— О, знам шта намишљаш: чини како оћеш, ја сам свакако пропала! — рече Ружа плачући, и покри се покривачем по глави.

— Не мисли да ћу такав бити. А нијеси се дакле још увјерила да те љубим више свега на свијету?!.. О, лијено, лијено од тебе...

— Бићеш к'о и сви остали, — упаде му ова у ријеч. — А за што не би дијете с нама живјело?... Наше је, па бог...

— За што не би, за што не би?... Покрили бисмо овај случај, да се не зна; а то, ради мене и тебе: ти би, знам, била пријекорна од свијета кад би' ја пош'о, а ја...

— Шта!? Кад би ти пош'о?! — цикну Ружа, сједиувши у кревету.

— Да, кад би' ја пош'о...

— А зар ћеш поћи кућ'оћ без мене?..

најомиљеније најеве и маршове. У 10½ часа започела је св. литургија. Потреба да кажемо да је пјевачко друштво „Јединство“ појало потално, јер без „јединства“ свечаности у Котору нема. Преко литургије гардијете, као и први дан, наише из пушака, а пред варошким зидинама пуцале су прангије. Киша није допунила обичној литији, која је одгођена за јуче. И ако вријеме није било најбоље, ипак, у понедељник, послје службе божије, уз веселе дјељник, гардијете прођоше марширајући кроз све главне варошке улице.

У понедељник вече, у 7 часова, музика је започела свирати на пијаци Св. Николе. Пијаци и прозори околијех кућа бијаху препуни окупљеног народа. Пошто је музика вас свој „програм“ изцрпила, гардијете прођоше кроз варош праћени музиком. Пијаци Св. Николе била је сјајно освјетљена. И оввијем сврши и други дан Тројице.

— Одгођена за јуче литија, због кише, није могла кроз варош. Само послје подна у 6 часова била је мала литија око цркве. Затим је пренесена икона Св. Тројице из саборне у парохислалну цркву. И јуче у саборној цркви служена је свечано св. литургија с поталним пјенијем нашег „Јединства“. Гарда, због злочестог времена, није могла пред црквом стати и чинити прописане почасте овој икони кроз народној свечаности. Ипак јуче пред саму вечер наше гардијете промаршираше триофанло кроз све главне котореке улице и дођоше пред саборну цркву Св. Николе, гдје и снадише три пута из пушака. При крају уђе војвода с барјактарима у цркву и предаде друштвене барјаксе г. пароху, да их причува до прве друштвене свечаности. Пошто је црквена свечаност свршена, по обичају осталијех година, и синоћ, осми дан ове народне славе, наше гардијете дадоше у гостиони „код Ловца“ богату вечеру. Осим свијех чланова наше гарде, били су позвани на вечеру: градоначалник г. Стефановић, наш српско-православни парох, предеједник црквеног тугорства, предеједник „Јединства“, наш честити старина, бивши војвода „Српске Гарде“, г. Стеван Вићез Бијеладновић и... ваш дописник. На трпези сваки је сједио на своме мјесту, по достојанству. Лијено је било погледати ову лијену киту наших гардијета са својијем војводом и осталим часницима. На вечеру је било много лијених и родољубивих здравица које су трајале до 1 часа послје поноћи. Оволико у кратко о овој лијеној свечаности „Српске Гарде“ о Тројичину днени.

Него, гдје је весела, ту је и жалости, или боље да се изразим с нашим недостижним пјесником: „Чашу меда још нико не попи, што је чашом жучи не загрчи“. У понедељник, други дан Тројице, преставио се у 78-ој години живота Нестор нашијех апотекара: Никола Поповић. Покојник био је познат у Црној Гори, Боки и вацислеломе нашем приморју као велики добротвор; а которекој сиротињи био је отац и мајка. И ако није дубоке књиге проучио, оно ипак кроз читавијех 60 година

О, сад ми је све пред очима... Чини шта си наумио чини.

— Ти можеш мишлет' шта ти драго, а ја знам шта ми оће лежи, — рече жандар, показујући руком на срце. — Него, што ти велим, ти би била несретпа и пријекорна од свијета кад би' ја пош'о, а ја би' изгубио углед код старјешина, а можда ост'о и без службе; па онда к врату сви дивни планови, што 'но сам сино'о за нашу боље — за нашу љеншу будућност.

— Па шта е' наумио с ђететом? — питаше Ружа.

Даћемо га Стојани, не га рани, а оно је увјек наше. Дозваћемо бабу Мару, и ова ће ми га довече донијети до раскршћа, а одакле ћу га ја понијети.

Ружа се бијаше замишљела.

— Што велиш? — трже је жандар.

— Чини како знаш. А зар одлазиш одовдес?

— Дош'о ми је премјештај — до пет'ес' полазим у Далмацију.

— Знаш... знам... Ајде... Добро су ми несретној го'рили: остави се ти жандар; ријетки су који вјенчавају! И тако је, несретници мене! — рече Ружа и бризну у плач.

— И ти увјек сумљаш у моју љубав, је ли?

— Морам... морам, — одговори ова кроз плач.

— За што?

— За то.

— Како за то?

— За то, што се многи в'јерају а ђавољи дома не води.

— Па зар се није ни један оженио у Боки?

— Јест, ако ће и пет на сто.

— Оћеш ли да ти се закунем?

— Многи су се вљели, па...

— Па?

— Па су се и вљели.

— Који то?

— Не ћу да го'рим, јер о мртвима не ваља го'рити.

— О, знам што оћеш да кажеш...

свога апотекарског рада, стекао је толико знања, да је био не само искусни апотекар, по је лијепо и умјесно лекарске савјете давао и нашој сиротињи лековите бесплатне пружао. Својег порода није имао, оставља за собом саму удовицу. Сировод му је био на 22 о. м. у 5½ часова послје подне. Сировод био је величанствен, да се ријетко таквога виђело. Мноштво народа, не само из Котора, него из све наше околице учествовало је. И лијепо број црногорске браће био се окупио. Све мјесне грађанске и војничке власти били су заступане. Римо-католички бискуп са својим клиром био је на сироводу. Наш начелник с ошћинским пресједницима и неколико начелника бокешких ошћина, бјеху дошли. Наше цјевачко друштво и осам православних свештеника појали су на овијелу и „Свјати Боже“ за сироводом. Неколико вијенаца покривало је самрти сандук; дувилјера било је много. Свак је ожалио овог великог сиротињског добротвора, свак уз посљедњи пољоз и данас му кличе: „вјчна памјат“.

Николи Поповићу, честитоме старицу и незаборавном добротвору бокоторске сирочади. Слава му вјчна.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ.

Цетиње, 1 јуна.

(Из Двора.) Страни листови разнијели су гласове, да је Његово Височанство наш Господар и Књаза наумено овога лета путовати у иностранство. Једни се спремају да Га дочекају у Петрограду, други у Бечу, трећи у Паризу, Цариграду, па и Виограду. Овим пека им је на знање, да Његово Височанство није наумило кретати ове године никауда ван Своје државе.

(Г. Гавро Миљ. Вуковић), замјеник министра иностраних дјела, вратио се у прошлу уторник из Цариграда на Цетиње. Г. Гавро свршио је повјерени му задатак на пуно задовољство свога Господара и Књаза. Његово цар. Величанство, Султан Абдул Хамид, изволао је, као што смо већ јавили, одобрити све приједлоге, што их је спремила и поднијела књ. црногорска влада, ради уређења Војане и осушења великога дијела Скадарског Блата. Висока Порта и књ. црногорска влада свршиле су све договорно, те не преостаје ништа да се, и то, разумије се, договорно, нађе друштво које би било најподобније да тај велики посао што боље и што прије сврши.

(Пресвијетли О. Ш. Милановић, Прабискуп Барски, стигао је на Цетиње у прошлу понедјелник, долазећи из Рима, гдје је имао част бити примљен у Светога Оца Пана, у особитој аудијенцији, која је трајала

уру и по. Том приликом је Пресвијетли Прабискуп уешо да објасни Св. Оцу нека спорна питања у извршењу углављене погодбе са нашом државом. Његово Височанство извољело је примити Пресвијетлог Прабискупа, који је својим извјештајем пуно задовољно Господара и Књаза. У пратњи Пр. Прабискупа налази се, као обично, његов секретар О. Методије Радич. Поклањ је овдје извршио Св. тајну кризмања, кренуо је Пресвијетли Прабискуп, у сриједу по подне, преко Котора у Бар.

(Руски дарови.) Светјејши Правит. Синод руски поново је послао, у два маха, за црногорску сиротињу, 124.074 франка 95 сантима, као прилог хришћанске милости рускога народа.

Гмет града Пскова послао је, од градске управе Пскова у корист сиромаша црногорских 300 рубаља; а од скупљених прилога међу становницима истога славнога града, на пету намјену, 241 рубаљ. Свега дакле 541 рубаљ.

Књижевност.

Извила је свеска V. Нове Зете са овом садржином:

1. Стеван (Владислав) Кабански од Урединства. 2. Ивану Рендићу, pjesma од Ј. Сундечића. 3. Вашири, приповијетка од М. Ризнића. 4. Херцеговини, pjesma од Вл. М. Јовановића. 5. Књижевна писма (продужење) с руског Ж Драговића. 6. Пирна pjesma, од Петра Кумичића. 7. Руски књижевни уесјеси у њемачкој. 8. Народне јуначке pjesме: VI Жендба Јалковић Стојана. 9. Народне женске pjesме. 10. Књижевни преглед. 11. Наши листови. 12. Културне слике.

Књижевност и умјетност.

ЧИТУЉА.

†

НОВАК РАДОНИЋ

сликар и књижевник српски.

У сриједу, 30 маја, дошао нам је из Новог Сада овај црни глас: Иза дугог боловања, ноћас преминуо у Каменици наш добри Новак Радонић. Пајевић.

О животу и раду врлога покојника, којим ће се и умјетност и књижевност наша навјек поносити, прозборићемо други пут више. Лака му земља и вјечни спомен у народу његову!

— Ајде амо, имамо нешто посла с тобом, — рече јој кнез.

Најрији' цемо у ту другу куцу; ки це знати да није пренила... Три це остати оце, а три цемо тамо, — рече један, и тројица се упуте Полиној кући, а кнез пред њима.

Кад то чу жандар, зграби дијете од Руже, стрпа га под свој „мантел“ и, равнодушан према свему, шеткуше про куће. А кад они дођоше у кућу жандарским поносом изађе на поље.

Кнез је први ушао у кућу и казао Пола, да, на заповјед старијега, морају пребрати кућу њезину и Марину. Како јој бјеше у души кад је то чула, трудно би се дало описати; доста је, да је с мјеста пала на земљу; — не ради страха, да ће јој што наћи подвржено кријумчарењу него ради своје несретне ћере, јер мишљаше да је код ње невини јој новорођени синчић.

По што пребрате и најмањи кутућ, и најмању руницу ове куће у сухомеђи: по што и бочу Ружу дигоше из кревета, те и њега пребрате, — упутине се бабе Маре кући, коју такође сву испреметаше. А кад ненађоше ништа, повраташе се зловољни одкле су и дошли,

Сунце је већ било по одавно зашло — скоро да је било поноће. По ведром плавом небу безброј звијезда трепераше; двороги мјесец простираше своје блиједне зраке по врховима мрког оногаг стјења; а тихај жубор поточића монотаним шумом зујаше по тој потњи тишини, уз умилни глас славујака, који чаробним својим pjesмицама поздрављаху ту величанствену слику природе... На раскршћу ниже сеоце цркве стојаше према мјесечини њека црна сјенка, као каква палина; па што више човјек у њу гледаше, чињаше му се да се поиче с мјеста. Мало за тим, раздвоји се — од једне створише се двије, и, разиђоше се.

У прошлome броју свршили смо пријенос „Обзорове ојене „Сестара“ Е. Кумичића.

Прије по што биемо пренијели — много краће, управо кусо, по не мање значајно — мишљење службених „Нар. Новина“, рећићемо коју о језику којим је написана „Обзорова“ критика.

Ко упореди с поњом „Обзорова“ текст са нашим пријеносом, наћиће неке мале промјене, које смо ми учинили по невољи. Да смо то чинили само у највишој невољи, пека се види из ових примјера.

„Обзор“ пише црни, црпљених, мјесто црпе, црпених (од црпети).

„Обзор“ пише у ниједне, мјесто ни у једне.

„Обзор“ пише у устама, мјесто у устима, а на томе мјесту управо треба у уста, као што смо ми ставили.

Но то би се све још којекако могло опростити, јер таквих погрешака има и у других српско-хрватских листова, од Тимока до Бојане. По узмите ову:

„Обзор“ пише двају Сестара, мјесто двију сестара. Мишљасмо, да није штампарска погрешка, или бар „поклозак пера, lapsus calami.“ Но у 93-ем броју „Обзора“, у првом ступцу, 12-ој врти уводнога чланка налазимо: двама царетвима, мјесто двјема царетвима. (В. Ђ. Даничић, Облици српскога (или хрватскога) језика, стр. 46.)

По томе се види, да то није само lapsus calami, но да је то прави каламитет: Наши новинари, наши књижевници, па и они који се мањају као највише вртеписца у невезаном слогу, естетичке критике, не знају још ни „склањати“ ни „спрезати“, нијесу поуздани ни у деклинацији и конјугацији свога језика којим пишу.

Тога занета нема ни у којој другој књижевности, ни у којем другом новинарству на бијелом свијету, без ове веселе српско-хрватске књиге.

Кад смо већ при језику, да споменемо и неке, да тако речемо, необичке, које су већ прегле да постану обичне у Загребу и у загребачкој књижевној области, те биемо их могли назвати загребизмима. Ми их овом приликом нијесмо замјенивали другим ријечима, но ћемо их сво исгати.

Налагати сун ассу, не може се одобрити, то је можда по њемачком belügen.

Ожени ти сун асе, значи удати, а не узети за жену, ожешти се њоме (В. Вуков Рјечник).

II

Освануо „страсти“ уторак, и сунце већ бјеше повисоко оскочило. У Полиној кући чујаше се њека врева.

— Ја сам љекар, не можеш ти мени то казати, — говораше један.

Кажи ти ће тисе дијете... Немој кријати, боље ти је говораше друг рапавим гласом

Посље дуга јечања и плача, рече бона Ружа непрекиданом гасом:

— Да... ли... смо... га... у се-е-ло,

Које у село?—питање један

— Стојани, — одговори Пола.

— Ђе је та Стојана?

— Горе — више цркве.

— Хајде, покажи нам.

Пола изађе, а за њом четворица мушких у француском одјелу, са црним менирима на глави.

Ваља да су се господа другим путем пов, атила у варош, а Пола је у само подне стигла кући, носећи повјено дјетенце, које мирно лежаше на њеним рукама.

Ружа моја! Ево ти ћетета. Аћонте је реко да га ти мораш рашити, да се не злопати с оном несретницом, па ћети платити. А што'ме чије је, па сам му рекла нека се он не брине, дођа ће њему отац. Је ли тако? — рече Пола благим тоном, гледајући да јој ма у колико ублаже бол на срцу.

— Може бог дат... Али јадна мајка... — одговори Ружа примивши дијете, и, горко се заплака.

Прохујало је од тада неколико година. Много се којешта од тог доба измијенило у селу, — само што још исти кнез кнежује, и, што Ружа још не чу никаква гласа о своме зубазнику, а и сипак јој доста велики подрастао... На ни баба Мара вије више пријатељица с Полом, као што је била њекад, — за најмању издере се на њу:

Мари му се за то мучно да се и гдје говори, мјесто мари за то.

Листница је несретно сковала ријеч, много је боље повчаник (в. Јов. Бошковића О језику.)

Справити не значи, као што хоће „Обзорова“ писац, ставити, метнути, тутнути, по има само она три значења што се налазе у Вукову Рјечнику.

Такових необика у језику налазимо не само у „Обзорова“ писаца, по и у самоме тексту „горехваљених“ „Сестара“ Кумичића. Н. пр.

— на једрима мога брода титра у мјесечини нека мила слика“.

Шта значи титрати? Запитајмо Вука. Глагола титрати у Вукову Рјечнику нема: по има титрати се, а то значи 1) im Falle aus der Höhe auffangen, excipio projectum quid manibus:

Па се титра златним буздованом Ко ђевојка зеленом јабуком.

2) cum, einen zum Besten heban, ludifico quem.

Не нада нам на ум замјерити ма коме књижевнику, ако се послужи којом ријечју које нема у Вука, или ако којој ријечи придода значење кога Вук није забиљежио. Но тада би је писац морао ни чути у народу, или, ако је пужда, сковати је, по сковати у духу народног језика. Овом приликом неће бити први случај, неће бити да је Кумичић доунути подовољни позор Вука. Ст. Караџића; а ковању није било потребе, јер се у народу застала ријеч која казује оно што је Кумичић хтио рећи. Та је ријеч трептјети или треперити. Те горња реченица ваљало би да гласи: — на једрима мога брода трепти (треперити) и т. д“

— ти ме не познаш“, вели Кумичић. Боље је рећи не познајеш.

„на никога“ вели Кумичић, мјесто ни на кога.

Толико смо запазили у оно неколико мршавих навода. Да колико има таквих неправилности у цијелом дјелу.

„Narodne Novine“, у свом 91-ом броју од о. г. овако проговарају о „Сестарама“:

(Народно казалиште.) Кад би вањски уесјех, што су га прошле суботе у народном казалишту инсценирали пријатељи аутору „Сестарах“, г. Кумичићу, одговарао унутрашњој драматичкој приједности тога дјела, ми биемо с радошћу могли објавити свијету, да се је у Хрватској родио нови бар Ожје. Међу тим, вањски уесјех „Сестарах“ у обратном

— Барем ти, куго сарајевска, не можеш ми ништа казати!... Боље би ти било да гледаш своје носе, и да се отрешеш туђа унучета, кад си своје... (и ту би је пријекорно погледала), душа ти раја не виђела!...

Ружа ће јамачно плести сиједи с мајком... А бог зна, — нико не зна нију судбину...

Бранич српског језина.

У 14-ом бр. „Вјесна“ од о. г., у чланку „Maslina ili uljika“ од проф. Моја Медића — у 1-ом ступцу, на стр. 221, г Медић вели за маслине: ... „како Угевеије рише, да оне „гевавају“. До душе, Врчевић не пише, да „ресавију“; јер ко би могао да таково што и помисли, а камо ли да јавно каже?!... Врчевић вели овако: „Она је (разумијом кор'јен маслинов) свећ и љети и зими зелена лишћем; у почетку мјесеца маја почне ресати (цвјетати)“ и т. д. — „Ресати, ам, в. ипрf. Katchen bekommen, писати“ (Вук. рјеч.). Дакле каква је невоља нагомила госн. Медића, да напише „ресавију“ мјесто „ресају“?! — Од глагола „ресати“, очевидноје, да је саднише вријеме: ресам, ресаш, реса и т. д.; даке и треће лице множ. „ресају“, а ниопшто „ресавију“.

Оволико само ради читалаца „Вјесне“: — ако би когод путовао предјелима гдје расту маслине, да му отклоним један малер, — јер би се наш сељак смијао кад би таково што чуо. А ваља да ће и госн. Медић доћи једаред у нашу ередину, и то, да бог да онда, кад најбоље маслине уресају, те ће — увјрен сам — пуи усхићења казати: Ала ово године ресају! Да бог да и у напријед овако!

у Херцег Новоме, априла 1890.

Вељко Радојевић

Да ми неби когод замјерио, што не послах „Вјесни“ ово неколико редака, — јемчим да сам слао истоже, па ваља да није нашао за умјесно штампати, или ће се бити ишмо нагубило? В. Р.

1890. Д И В О Т А ! 1890.
БЕЧ, 11. БЕЧ, 11.

Оправдани успјех постигао је мој,
под највишим јамством попућени, а
сваком пушачу пријеко потребни

„Бечки духански прибор“.

Састоји се из:

- 1 дуле од праве стиге са у огњу позлаћеним или посребреним оковом.
- 1 бечки камин од вишње са сисом,
- 1 цигарњак од праве стиге) са правим
- 1 цигарњак од праве стиге) филибаром

ујемчена I-ва врста

- 1 кутија за цигаре окована никлом
- 1 кресиво „—0“

Цијена тог лијепо опремљеног, цијелог прибора

САМО 2 ФР. 50 НОВЧ.

напо за готово и 50 новч. за пошту,
фабрика и стовариште S. Schreier

Wien, II, Grosse Stadtgutgasse Nr. 14
Идустров, цијеновници за 20 фр. франко.
Препродаваоци добијају пристојан радат.
(4-5)

ПОШТАНСКЕ МАРКЕ.

Старе, жигосане поштанске марке и цијелоскупне „отворена писма“ од Црне Горе, Источне Румелије и Бугарске купујем, колико било, по највишој цијени. Одговарам одмах на свако питање.

A. Weisz

Budapest (Ungarn), koronaherzegovina 7.

(4-10)

ОД СУХЕ БОЛЕСТИ!

Лијепо име моје

Amerikan Consumption Cure, коју готовим има 10 година, проишело се цијелим свијетом. Доста је неколико дана узимати, да престане кашаљ и избацивање. Тај лијек био је позуздана помоћ хиљадама грудобоних. Одмах макне кихавицу, задуху, промуклост и сваки други недуг у грлу. Цијена: 3 бочице 4 франка, кад се пошље новац или уплатом.

Сиротиња добија бесплатно, на свједоштво свога пароха.

J. F. A. HÖPNER, AMERIKAN DRUGGIST.,
Berlin S., Alte Jakobstr. 75.

(8-12)

КУПУЈЕМО

употребљене и неупотребљене црногорске поштанске марке, особите ријеткости. Понуде са „K. K. 2289“ на G. L. Daube & Co Köln a/Ph.

1-ва Кућа двокатница постоји у улици која води од пазарне пјаче на испред „Зецког Дома“ лицем према истога, дугачка 10 метара, на горњем боју има три собе са четири предња прозора а на доњем двије спредње собе и кужину са ходником, иза исте има башчу и у њој бунар и тезу за дрва и живо.

2-га кућа двокатница постоји на поштку у улици која води колеком путу Цетињско-Ријечком и улици к „Зецком Дому“, дугачка 9 метара. На горњем боју има четири собе и то двије спредње, са три прозора и двије стражње са два прозора, а на доњем исто четири собе и ходник, иза које има башча саразмјерном плану који туду иде. До исте куће има једна кучина поземљана, дугачка 6 метара е лица. — Ова друга кућа ограђена је има 5 година, а унутрашњи распоред и рад свршен је тек прошле године, те је кућа нова и сасвим лијепо наређена.

Ко би желио коју од речених кућа купити, нека се пријави овој управи. Исканат ће се држати у потписаној управи 1. Јуна, кога ће се дана дати оном, ко највишу цијену и готов новац даде.

Број 367.

Цетиње, 31. Маја 1890

УПРАВА ВАРОШИ ЦЕТИЊА.

ОБЈАВА И ПОЗИВ.

У суботу 9. Јуна на 11 ура прије подне даваће Читаоница Цетињска у влашкој цркви нарастос блаженопокојном pjesнику српском Стевану Вл. Каћанском.

Позивају се сви поштоваоци поклојникови, да дођу на ови нарастос.

Цетиње 1 Јуна 1890.

Управа Цетињске Читаонице.

ОБЈАВА.

Од стране потписане Управе јавља се свијема онима, који су узимали ерешке Читаонице Цетињске, да ће се исте ерешке извучити 15. Јуна у 5 ура по подне.

Остале је још неколико ерешака нераспродатих. Ко их жели имати, нека се обрати на благајника друштва г. Н. Дрецуна.

Цетиње, 17. Маја 1890.

Управа Цетињске Читаонице.

О Г Л А С И.

Жигосане поштанске марке!

као и „отворена писма“ купујем у свакој количини, по највишој цијени, исто продајем и мијењам, само тражим понуде и пошилке. Првом поштом шаљу се новци.

Weiss H. J.

Papir- u. Briefmarkenhandlung
Budapest, Museumring. 29.

(Основао 1876)

БЕЧ. ГОСТИОНИЦА И РЕСТОРАН БЕЧ.
„КОД БИЈЕЛОГ ВУКА“.

У сриједи унутрашњег града, према грчкој цркви, на ето корака од Стеванова трга, од главне царинарнице, паробродске станице и поште.

70 лијоних камара, од 1 франка и 50 сант. дневно и 24 франка мјесечно. Потпуно издржање 80 франка. Права бечка кухиња. Домаћи говор француски, руски, српски, бугарски, инглески и италијански. Послуга бесплатна. Потписани моли путнике, да к њему долазе.

Антоније Суц,

гостионичар и ресторатер.

(4-10)

се за највишу цијену обвезе примати из парода за готове новце: на Ријеку, Селане, Вир, Подгорицу, Даниловград и Бар, — вас руј који се уберу у књажевину године 1890, по мостри која ће бит у канцеларију Министарства Финанције.

Уредба руја треба да буде, добра, то јест, да руј буде зелен и чист без икакве смјеше.

Влада Књажевска тражиће од подузимача кауцију од 1000 наполеонах било у новцу или у непокретности.

На сваке 560 килограма, руја подузимач имаће да плати Држави извозне таксе: еперица два у злато.

Они који би жељели лиценцирати морају се на горе означени дан пријавити у Канцеларију Министарства Финанције, гдје ће се држати лиценција.

Цетиње, 11 Маја 1890.

Канцеларија Министарства Финанције.

Број 443.

ОБЈАВА.

Министарство Финанције даваће: 30-ог Јуна 1890 на лиценцију препродавање соли новог контракта.

Контрат ће се дати ономе који се на најнижу цијену обвезе изкривати еб на лажах у државне магацине: на Плавину, Ријеку и Вир, и продавати исту.

Влада тражиће од подузимача 300 наполеона кауције, било у новцу или у сигурном јемству.

Они који би жељели лиценцирати, морају се на горе означени дан пријавити у Канцеларију Министарства Финанције гдје ће се држати лиценција.

Цетиње, 17 Маја 1890.

Канцеларија Министарства Финанције.

ОБЈАВА.

Констатовало се, да је имаће ондашњег трговца Вука Јокићина Мартиновића презадужено.

Због тога је рјешено да се на јавном пиканту прода његово имање, које се састоји из разне робе трговачке и двије куће које се налазе у овој вароши.

Конкуре ће почети од 15. текућег мјесца и продужиће се до 1 августа тек. г. Сви они, који имају да траже што од Вука Мартиновића позивају се да се пријаве овој Управи, било лично или преко својих оцуномоћника, најдаље до 1 августа ов. г. Свако даље потраживање, које се неби до означеног рока Управи поднијело, биће одбивено, јер у означени дан Суд ће на основу поднесених му рачуна и рекламација коначно рјешити издати о наплати дугова Вука Мартиновића. —

Виша кућа Вука Јокићина Мартиновића која је на главној улици доњи бој има велики и пространи дућан са магацином, и складан ходник на горњи бој, има четири комаре т. ј. е лица двије а озада двије, а на најгорњи бој т. ј. под кров двије комарнице, доста простране и зидом ограђене, башчу а у њој бунар, кужину тичући се куће и шталу за два коња, изашла је до данас на цијену од ф. 7,900.

Мала кућа исто у главној улици такођер је на пиканту . . .

Трговачка разна роба у великом дућану којег је сам Вуко држао заједно са оном робом која је исто у другом Вуковом дућану ког је држао Андро Лукин изашла је до данас ф. 4560 коби желио исту купити нека се пријави до 3. Јунија о. г. ког ће се дана предат оном ко највишу цијену буде понудио

Број 307.

Цетиње, 25 маја 1890.

УПРАВА ВАРОШИ ЦЕТИЊА.

ОБЈАВА

Двије куће Мила Савова Мартиновића у овој Вароши издају се јавном пиканту на продају.

је разијеру с унутрашњом вриједношћу њиховом, и тако на своју жалост не можемо друго констатовати, него да је хрв. драма добила једно ново слабо дјело, које се у данашњој његовој (sic!) форми неће ни двије године одржати на репертоару нар. казалишта, на макар му глумци посветили их обиле сузах још толико помње. О драми, у којој се на позорници износи наручено грабежно уморство као главни тобожњи драматички ефекат, није вриједно готово ни писати, премда је наручител тога уморства иначе доста интересантна личност, но ми ћемо ипак накнадно, задовољајући нашој дужности, поспратити цијело дјело критичким опазама, које ће у правом свијету приказати његову драматску и литерарну вриједност. При том ћемо, нарјавно, доћи у подпуну опријеку са живахним пријатељима ауторовима, који му изказују злу усуду, подржавајући га у увјеренју о дјелу, које његову властитому напредку може највише шкдити.

А у 95-ом броју свом овако довршују:

— (Народно казалиште.) Синоћ се је по други пут приказивала Кумичијева драма „Сестре“. Гледалиште није било ни с далека дубком пуно, него је звијевало на позорницу из партера и са галерије и из истих ложа доста празнице. Није ли то пошљедак суда оних људи, који су били на премијеру дошли не лих као пријатељи нишчеви, него као пријатељи хрв. драме, на су били и превисне разочарани? . . .

Ми, премда смо у кратко рекли, што је потребно било, о драми већ послуже главног покуса, обећали смо послуже премиере, донијети потању оцјену, како о сваком драмском новитету. Међу тим, ми то овај пут изнимично нећемо учинити, јер смо се увјерили, да су „Сестре“ на извјестној страни тако узбудиле страсти, те човек о њих (sic!) не може строго објективно писати, а да се неизвргне бруталним грдњама и дапаче особним инсултат. По суду неких пишчевих пријатеља има у „Сестрама“ таквих призора, „које би подписати могао без оклијевања и највјештији францески драматичар“. У драми има особито један приказ, од којег се не може ни замислити „психологски што љешшега и истинитијега, а драматички савршенијега“. Има моменатах, у којих је управо „нешто шекспира рекога“. Напокон је писац доказао, да је у њега и „вис комика“ лијепо развијена. Ми то све не бисмо ни пошто могли подисати, на кад бисмо се уцуетили у детаљну анализу, дошли бисмо до знатно друкчијих резултата, а желећи којешта којечим успоређивати, набасали бисмо, мјесто на Шекспира, на Раунаха и Бирхфанферницу. Но пошто би то управ опасно било — бар док се страсти не слегну — ми ћемо се подврћи онаковој слободи питање и критике, како ју пријатељи и органи г. Кумичића схваћају, па се нећемо усудити, да јавно будемо другог мијена, но што су они. Али доћи ће и наше вријеме, које ће нам прије свега само без сумње дати право и уз то ће нам омогућити, да оно што држимо да је право, без сваког обавра кажемо. . . .

Једна значајна ситница:

У исто доба кад је „Обзор“ имао листак с натписом: „Сестре“, доносиле су „Nar. Novine“ листак „Браћа“.

Може ли бити љешше слоге? Владо нама!

РОДИТЕЉИМА.

У сриједу 6. овог мјес. почеће редовно љешно каламљење дјече краљом лимфом у пријемној сали Данилове болнице и продужавати јутром сваки осми дан, а наиме у четвртак 14, у петак 22, у суботу 30 Јуна. Мјесеца Јуна вакцинисаће се са Цетиња и из околине само она дјеца, која због слабости или другог непредвидијеног случаја нијесу могла раније стћи.

По унутрашњости дан збора и каламљења назначиће дотични окружни љешари.

Поруке уредништва

Хаџи Хавиану М. Лукачевићу, Подгорица. — Ваш допис изашће првом приликом.

Г. професору Кости Црногорцу, Београд. Објаву вашим ученицима, да 31 маја о. г. славите свој јубилеј, примили смо тек данас, 1 Јуна.

ОБЈАВА.

Број 408

Лиценција руја држаће се на Цетиње на Видов-дан тојест 15-стог Јуна 1890, и исти ће се дан лиценција прекинут.

Контрат ће се дати ономе, који